

KATEDRAALI SÕNUMID

EELK Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse infokiri OKTOOBRIKUU AD 2020

OLGE TÄNATUD, ET HOIATE OMA ANNETEGA KODUKIRIKUT!

Käesolev Katedraali sõnumite number on lõikuseaegne pilguheit tänavusse aastas, mis on nii mitmeski mõttes täiesti teistsugune. Muidugi, esmalt märtsikuus riigi kehtestatud eriolukord tegi alguses meid kirikus päris nõutuks. Kuidas edasi minna, kui pandeemia üleilmne jõud sulges riigid, linnad ja kiriku jumalteenistused ning hirmu ja nõutust oli suisa tänavail tunda.

Ometi saime üsna kiirelt ennast kolida virtuaalsesse kirikusse ja siin pean suure tänu ütleva kahele abimehele, Jaane Lendile ja Taaniel Ormusele, kes juhatasid meid kiiresti netikirikuga internetti. Kuigi Toompea nõlvast üles rühkijaid ja kirikusse piilujaid polnud kuigi palju, oli oluline, et hoidsime Toomkiriku ukseid lahti. Palvused ja teenistused toimusid ning kes soovis Taevaisaga kõnelda, pääses alati kirikusse. Ülestõusmispüha teenistus kanti tühjast Toomkirikust otse eetrisse. See olukord iseloomustas meie tegemisi suveni. Me ei näinud ihusil-maga, aga teadsime et meie omad näevad meid ja me oleme olemas.

Suveaeg tõi leevendust ja juunikuus märkasime juba esimesi lätlasti ja leedulasi ning soomlasi. Suve lõpupoole oli aga selgemast selgem, et ei tule pooltki eelmisele aastale sarnast hooaega ja peame lootma omadele. Õnneks on suve lõpust ja sügise algusest meie koguduse pühapäevane elu taas tavapärase ja meie inimesed on alles. Loodetavasti saame ka praegu kiiresti tõusva Coronaviiruse haigete kasvunumbrite ajal üheskoos ennast ja teisi hoides sellest raskest ja ohtlikust ajast üle.

Kuidas me oleme hakkama saanud? Meie töötajad on kõik tööpostil ja terved, me pole

Foto: Arho Tuhkru

küll juurde võtnud suvel meile muidu tavapäraselt suurt hulka abilisi. Samuti on kontserte ja orelipooltunde vähem ning ristimised ja laulatused on nihkunud edasi või tõstetud tuleva aasta peale.

31. mail andis meie oma nõukogu liige René Paats vaimuliku ametivande ja ta ordineeriti Toomkoguduse diakoniks. Selle aasta kevadel oli eriline, sest lisandus toomkooli leerirühm ja oli suisa kaks leeripüha 7. ja 17. juunil. Selle aasta seenioride väljasõit ning mitmed muud sündmused jäid küll paratamatult ära.

Täna saame öelda, et meie külaste, turistide ja palverändurite hulk ja nende annetused on olnud vaid kümnendik võrreldes eelmise aastaga. Õnneks oli Toomkoguduse eelmisest majanduslikult heast aastast osanud piisavalt tallele panna ja oleme enam-vähem otsotsaga kokku tulnud. Kevadel renoveeriti kõik kirikusaali lae- ja seinalüht-

rid ja me suudame ka kõik oma kohustused täita. Tahan eriliselt tänada neid koguduse liikmeid, kes just selle töö jaoks erilisel kombel oma jõuga appi tulid. Mõttes olen andnud neile lühtritele nende nime. Muidugi on veel piisavalt nimeta lühtreid ootamas.

Kuid mis kõige olulisem, kogu selle aasta jooksul oleme tundnud meie liikmete tuge ja hoolivust ja selle eest teile suur aitäh! Tänu Loojale, Tema on meie inimesi nii imeliseks loonud!

Tulge toetama Toomkogudust oma liikmeannetusega, sest nii on meil kergem koos oma kirikut kanda! Sinu abiga me kestame üle aja!

Olge tänatud, et olete hoidnud ja hoiate oma annetega kodukirikut!

Koguduse õpetaja Arho Tuhkru

Pange tähele lilli väljal, kuidas nad kasvavad: ei näe nad vaeva ega ketra, aga ma ütlen teile, et isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud nõnda ehitatud nagu igaüks neist.

Matteuse 6:28–29

Iga oktoobrikuu teisel pühapäev tähistame lõikuspüha ja salvede täitumist saagiga. Mõtlemine kõige sellele, mida oleme külvand ning mida lõikame. Mõtlemine tänus asjadele millega Issand meid on õnnistanud aga ka kõigele sellele, millest võiksime loobuda, mis on meile koormaks ja hukatuseks. Sest inimese süda on õnnetuseks ahne ja petlik. Kui me rajame oma elu sellele mida me omame ja mida me võiksime omada, siis ei saa meil kunagi küllalt. Ja kui me tunnemegi, et nüüd võime olla rahul, siis see on petlik ja vaid hetkeks. Pühakiri aga õpetab meid tundma rõõmu sellest mis meil on, mitte muretsema ja oleme tänulikud ka vähesel eest.

Tegelikult ei olene tänulikkus olukordadest või asjadest, vaid see on valitud südamehoiak. 1Ts 5:18 õpetab Paulus järgmiselt: *“Rõõmustage alati, palvetage lakkamatult, tänage kõige eest – sest see on, mida Jumal teilt tahab Jeesuses Kristuses!”*. Ehk meie süda peab alatasa olema ülevoolavalt tänulik ja täis rõõmu. See on meie otsus, kas me näeme kõikjal ja kõiges midagi head ning oleme selle eest tänulikud või näeme kõikjal ja kõiges midagi halba ja nuriseme.

Tuleb meelde üks lugu kartulikasvatajast, kes ei suutnud kunagi olla tänulik saagi eest, mida ta sügisel korjas. Kui suvi oli olnud külm ja vihmane, kirus ta sügisel halba ilma ja kesist saaki. Kui suvi oli olnud kuum ja kuiv, kirus ta ikka ilma, sest maa kastmiseks kulus palju vett ja kartul oli jäänud kiduraks. Ja kui kartuli kasvaks oli ideaalne suvi, oli nii sooja kui kuiva ja vihma ning üles korjatud kartulid olid suured ja ainsagi plekita ning need ei mahtunud enam ta salvedessegi ära, tuli üle tema huulte üksnes nurinat. Sest kõigil talumeestel oli hea aasta ja kartuli pakumine ületas kordades nõudlust ning seetõttu oli kartuli kokkuostuhind poole madalam kui eelnevatel kehvadel aastatel.

Kui palju kaunim aga oleks meie elu, kui me oskaksime näha tänuks põhjust ja meie elus oleks rohkem tänu? Oma hoolimatuse, uhkuse, või kriitilise meele tõttu ei suuda me tänulikud olla selle kõige eest, millega Jumal meid on õnnistanud. Ja kristlastena on meil eriti palju põhjust tänada. Kasvõi elu eest

mis meile on kingitud. Kas pole imeline olla olemas, olla elus – näha enda kohal sinist taevast ja lumivalgeid pilvi, kuulda lindude laulu, veejoa vulinat, tuult puude latvu kõigutamas või põski paitamas, tunda imelisi lõhnu metsas ja aasadel? Kas pole imeline unistada, mõelda, uskuda, loota, armastada? On ju kahju, kui me ei oska või suuda tunda rõõmu elust endast ja näha mille eest tänulik olla?

Õppigem siis olema tänulikud kõige eest, muutma oma südamehoiakut ja nägema õnnistust seal, kus me muidu kipume nurisema. Me võiksime olla tänulikud, kui peame vara hommikul äratuskella peale tõusma kuigi nii väga tahaks edasi magada, sest see tähendab, et Issand on kinkinud meile veel ühe päeva, et veel on armuaeg. Me võiksime olla tänulikud kraanikausi ees seistes vaadates virnas pesemata nõusid, sest see tähendab, et Issand on kinkinud meile toidu lauale. Me võiksime olla tänulikud, kui peame tolmu võtma, põrandaid ja aknaid pesema, sest see tähendab, et meil on kodu. Me võiksime olla tänulikud pesu pesemise ja triikimise eest, sest see näitab, et meil on ihukatet. Me võime olla tänulikud päeva lõpus või peale trenni väsimuse tundmise, valutavate lihaste ja kontide eest, sest see tähendab, et me oleme liikumisvõimelised. Mõtlesime hetkeks kui vähe on tegelikult õnneks vaja ja kui armuline on olnud sinuga Jumal. Kas sul ei ole siis selle nurga alt elule

vaadates piisavalt põhjust tänuks?

Kui me vaid oleksime rahul sellega, mis meil on ja ei muretseks selle pärast mida me ei saa või mida meil ei ole. Ära kuluta oma närve ja elu muretsemisele. See ei vii sind kuhugi ega anna sulle midagi juurde, vaid röövib sult rahu ja pimestab sind. Püüa näha asju õiges valguses ja sea asjad tähtsuse järjekorras. Sest inimese süda on seni rahutu kuni ta ei pane kogu oma lootust Jumala peale.

Just siin tuleb sulle appi Jeesus, kes aitab sul leida rahu, öeldes: *„Aga otsi esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis kõike seda mida sa vajad või soovid antakse sulle pealegi!”*.

Kõik mis meil on, on Jumala õnnistus! Jk 1:17 ütleb *“Iga hea and ja iga täiuslik kink tuleb ülalt, valguste Isalt”*. Jumal andis ja on andmas meile kõik ja kõige paremat. Jumal on andnud oma ainusündinud Poja meie päästmiseks!

Jumal ootab, et tema lapsed oleksid tänulikud ja nende tänu kasvaks ning nad näitaksid oma tänu välja. Kristlastena ei peaks me tooma tänu mitte ainult sõnades vaid ka tegudes, ohverdades nii oma aega kui ande Jumalariigi heaks.

Olgem siis tänulikud kõige eest ja rahul sellega, et kõik, absoluutselt kõik on Jumalata kätes. See teadmine annab kindluse homse ees ja toob südamesse rahu ning kasvatab tänumeelt! Amen.

Diakon René Paats

31. mail andis koguduse nõukogu liige René Paats vaimuliku ametivande ja ta ordineeriti Toomkoguduse diakoniks

Foto: Erik Pinar

Sakraalne ja profaanne

Eesti keel kasutab kaunist sõna – pühakoda. Sõna ei viita mitte niivõrd ühe teatud hoone kvaliteedi muutusele, kuigi keskajaks väljakujunenud kiriku pühitsemise talitus oli tunde kestev sündmus, mis oli täidetud ääretult rikkaliku sümboolikaga ja mida võiks lausa pidada hoone laadimiseks pühaduse energiaga, vaid sõna “pühakoda” viitab hoone kasutamise laadile.

Püha (sakraalne) on see, mis on pandud kõrvale, eraldatud, eristatud. Nii vähemalt mõistab püha ja pühadust Piibel, kristlaste püha kiri. 1Ajl 23:13 märgib Aaroni kohta: Ta “oli igavesti eraldatud pühitsema kõige pühamat paika.” Või nagu kirjutab Uus Testament Jeesusest kui ülempreestrist: Ta on “püha, veatu, laitmatu, patustest lahutatud” (Hb 7:26). Nii ka pühakoda. See on eraldatud üheks teatud otstarbeks – Jumala teenimiseks.

Kirikuhoone jagab keskkonna kaheks piirkonnaks, mida alates David Émile Durkheim'i (1858–1917, Prantsuse sotsioloog) tööst on nimetatud sakraalse ja profaanse kaksikjaotuseks. Tuleb mees pidada, et Durkheim'i kaksikjaotuses ei tähenda sakraalne-profaanne automaatselt hinnangut hea-kuri skaalal. Nii sakraalne kui profaanne võib olla nii hea kui kuri.

Rumeenia päritolu sotsioloog Mircea Eliade

Foto: Joel Siim

Ariaanide baptisteeriumi kuplimosaik (detail), Ravenna, 5.–6. saj pKr

(1907–1986) arendab Durkheim'i ideed edasi hierofaania (püha(duse) ilmutumise) kontseptsiooniks. Eliade sõnul annab hierofaania maailmale struktuuri ja orientatsiooni, rajab püha korra. Mittereligioosse kogemuse “profaanset” ruumi on võimalik jagada vaid geomeetriliselt, mistõttu see ei anna inimesele käitumismustreid. Hierofaania piirkonnal on püha struktuur, millega religioosne inimene ennast kohandab. Hierofaaniast leiab aset absoluudi, olemise algpõhjuse ilmutumise.

Iga kirikusse sisenemine muutub nõnda siirderiituseks, mille kaudu inimene siirdub ühest piirkonnast teise. Ning sakraalse piirkonna eriline otstarve toob kaasa erilise käitumise. Eliade sõnul on see inimese vastus pühadusekogemusele. Nii Mooses kui

Joosua said Jumalalt korralduse: “Võta jalastid jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha” (2Ms 3:5; Jos 5:15). Seda tava järgivad tänaseni moslemid mošees. Ka turistina kümne aasta eest Kairo Al-Azharis mošeed külastades tuli sandaalid ära võtta ja tava kohaselt tallad vastamisi käes hoida.

Või kristlikus traditsioonis üldlevinud tava võtta meestel kirikusse sisenedes peakate ära. Peakate on võimu sümbol ja seda peast võttes tunnustatakse kellegi võimsama lähedust. Ilmutusraamatus võtavad 24 vanemat Jumala trooni ees pärjad/kroonid peast ning heidavad need allumise märgiks trooni ette maha (Ilm 4:10). /Järgneb/

Abiõpetaja Joel Siim

ALATI LIIKUMISES, KUID EI KUNAGI VÄLJA JUURITUD TAIZÉ RÄNNAK MÄRKSÕNADES

30. juulil – 12. augustil sai teoks palverännak Taizé kloostrisse Prantsusmaale. Palverändureid oli mitmest Eesti kogudusest, pooled nendest noored. Rännaku korraldas Mustamäe koguduse õpetaja Tiina Klement. Neljapäeva varahommikul kogunesime Mustamäe kiriku juures, et alustada teekonda Taizé kloostrisse. Hommik oli rahulik ja mõnus. Ja seal ta oli – täiuslik vikerkaar laius üle terve Mustamäe! Rahu ja rõõm täitis südame! Teadmine, et meie rännak on Jumala tahtmine ja me oleme sel teel hoitud, sai kinnituse. Vikerkaar saatis meid veel pikalt. Olime juba nädalaid jälginud koroonauudi-

seid välisministeeriumi kodulehel. Reisi alustasime rohelise tulega. Kuid reisi kolmandal päeval saime selgeks, et koju naastes peame jääma karantiini. Kas pöörame tagasi? Ei, oleme juba kaugele tulnud. Küllap saame karantiiniga ka hakkama, olime kindlad. Reis kulges läbi Baltimaade ja Poola Saksamaale ning sealt edasi Prantsusmaale, kokku kolm ja pool päeva. Peatusime mitmes hotellis ja nautisime külalislahkust. Mikrobussidega reisimine oli üllatavalt mugav ja turvalinegi. Tagasitee oli ikka samamoodi. Prantsusmaa võttis meid vastu ägeda äikese tormiga, mis pakkus nii vaatamängulisust

kui ka kõhedust. Eks see vihm oli sel põuasel maal oodatud, sest kohe Taizésse jõudes tehti meile selgeks, et asume punases tsoonis, st veetase on ohtlikult madal. Vett raisata ei tohi, võib kulutada vaid vajalikul hulgal.

Taizé asub suurlinna Lyoni lähistel. Sihtkoha lähenemisest andis märku Tiina järjest kasvav ootusärevus. Taizé küla hakkas küngaste vahel paistma, asudes isegi künkaharjal. Tüüpiline kohalik arhitektuur – kõrged kivi müürid ümber viljapuuaiad, kivist väikesed akendega, karjaiaia teed. Madal vana ja väike kirik kellatorniga kalmistu keskel ootas kutsuvalt.

Elu kloostris oli nagu nädal laagris. Lihtsalt peale meie oli seal veel 400 inimest. Enne pandeemiat oli normaalne võõrustada 5000 inimest nädalas. Olen rahul! Mõtlen, kas tuleksin toime nädal aega "laulupeo trügmisega". Ilmselt mitte. Meie grupp, nagu ka kõik teised palverändurid, jaotati vanusegruppideks: koolinoored, kuni 30aastased ja täiskasvanud. Kõik grupid majutati eraldi. Tegime kõike koos. Uinusime koos ja ärkasime koos, palvetasime ja söime koos. Tegelikult mulle selline kommuunielu väga ei meeldigi, kuid otsustasin, et saan sellega hakkama ja annan endast parima. Elamiseks olid väikesed barakid, kuhu oli mahutatud narivoodid 6–8 inimesele. Paljud elasid hoopis oma telgis. Tualetid ja pesuruumid asusid eraldi hoones. Söömise ning piiblitundide jaoks oli platsil tohutu telk.

Suur grupp jaotati veel väiksemateks gruppideks, kes olid koos vestlusringides ning täitsid nädala jooksul neile antud ülesannet. Minu grupi ülesanne oli hommikusöök valmis panna ja jagada.

Toit oli väga lihtne, lusikaga söödav: oad, läätsed, herned, köögiviljad, tangud. Põhiliselt oli see taimetoit ja väga maitsev. Prantslastele kohaselt pakuti valget saia. Meile ju räägitakse, et valge sai on väga ebatervislik ning esialgu oligi võõristav päev läbi saia süüa. Üsna ruttu sai meile aga selgeks, et siinne nisu erineb eestimaisest ning võitu sai moto: söö saia ning ole õnnelik!

Kloostri mungad ehk vennad olid täiesti tavalised inimesed. Kui nad külas vastu tulid,

siis tõenäoliselt oli neid võimatu ära tunda, sest nad riietusid nagu tavalised inimesed ikka. Valged albad olid kasutusel vaid palvustel.

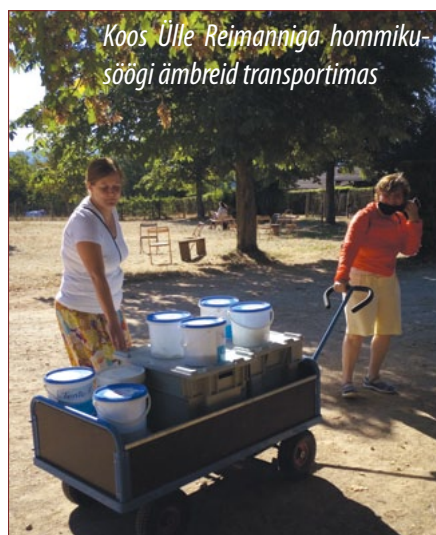
Palvused kirikus olid kui rahupaik keset päevasaginat. Palvused toimusid kolm korda päevas suures kloostrikirikus. Tundub, et kirikut ennast on aegade jooksul järjest suuremaks, pikemaks, laiemaks ehitatud. Kooriruum oli väga kaunis ja värviline. Kiriku keskmine osa kuulus vendadele. See oli ääristatud hekiga.

Minu esimesed tunded palvuselt olid nii võimsad, et vaevu suutsin laulda. Sa istud justkui kõige keskel ja kõik teised on oma häälega sinu ümber ning hoiavad hellalt. Milline imeline kogodus! Koori polnudki vaja! Kogodus ise laulis neljahäälselt ja teadis täpselt, mida kus ja millal teha.

Hommikupalvustel jagati ka armulauda, leiba, mille oli õnnistanud varahommikul missal kohalik kirikuõpetaja.

Kindlasti oli suurim muudatus võrreldes varasemaga palvustel see, et koori ei olnud. Varasemalt on kooris saanud osaleda noored ja nad on teinud nädala jooksul korrapäraselt proove, kuid praeguses olukorras ei saanud seda ohutuse kaalutlusel teha. Samuti polnud saateansamblit, sest puhkpille mängida ei tohtinud. Laule saadeti siis süntesaatoriga või kitarriga, mis aga sooja ruumis kippus häälest ära minema.

Künka jalamile on rajatud vaikuse aed. Salapärase jalgteede ja treppide rägastik viib avarasse aeda, mille keskel lai tiik ja kaarjas sild. Kõikjal kasvavad lilled, pöösad, mitmesugused taimed, mille eest hoolitsetakse.

Siin-seal on palvetajale üles seatud ikoonid, väikesed altarid, mis meenutavad rändurile hetki, mil Jeesus ise viibis eksiilis või oli raskustes. Sel aastal on aga tiik kuiv ning meenutab pigem kõrbe. Tunnen, et ka mina ise olen kõrbes. On palju küsimusi, millele ootan vastust. Tunded on segased ja teevad emotsionaalselt tundlikuks. Tekivad seosed piiblitundides kuulduga, et oleme aina rännakul, eksiilis, ära oma kodust. Alati liikumises. kuid ei kunagi välja juuritud... See vennaskonna aastamõte on nii tabav, et tunnen enesegi selles ära.

Taizés viibimise üks tingimus oli maskide kandmine. Seda reeglit jälgiti väga täpselt. Siseruumides ning järjekordades oli kohustus kanda maski. Mitmed eestlased, kes olid juba varem Taizé kloostris käinud ja teadsid laulmise osatähtsust palvustel, ütlesid, et no vaatame, kuidas see maskis laulmine hakkab olema. Aga peab ütlema, et polnud hullu midagi. Loomulikult oli tehtud programmis ka ümberkorraldusi ja siseruumide sündmused võimalusel välistingimustesse viidud või siis hetkeolukorras hoopis ära jäetud.

Külast natukene eemal, künkast alla, asub farm, mille kauplusest sai osta nii juurikaid, kui ka veini või moosi. Lemmikuks kujunes kohalik jäätis, mida oli valida mitmes suuruses ja mitme erineva maitse vahel.

Jäätist sai osta ka Taizé "külaõrtsist" Oyakist, mis oli avatud pool tundi päeval ja sama pikalt öhtul. Mõnusat maasikamaitselist masinajäätist, mida müüdi aknast, sai muidugi mekkida nii palju kui tahtsid, kuid kõrtsi sisse sai minna vaid üks kord. Üks ostja sai osta ühe alkohoolse joogi, mille kogus oli väike ja hind veelgi tagasihoidlikum. Kelle vanuses kaheldi, tõestasid seda dokumendiga.

Oyak oli ka koht, kuhu lihtsalt peale päeva-

seid tegemisi koguneti, et kohtuda sõpradega, tutvuda uute inimestega, vestelda, lõbusalt aega veeta. Lauldi, tehti trikke, mõni isegi tantsis.

Kogu selle korraldusega poleks vennad üksi hakkama saanud. Neil oli palju abilisi, vabatahtlikke noori mitmest maailma nurgast. Meiega samaaegselt oli seal üks läti noormees, kes tuli mõneks kuuks vabatahtlikuks. See on noore jaoks suur väärtus täiskasvanuks saamisel, arendada endas kohuse- ja vastutustunnet.

Taize on koht, kus aeg on teine. Minu jaoks ehk staatiline, igal juhul teist moodi. Kui reisi alguses lasin end vooluga kanda, siis hiljem oli ikka kiire, sest tahtsin veel rohkem näha, vaadata, kogeda, tunda, jõuda. Mitmed hetked, mida kogesin Taizés, saadavad mind siiani: hingepuudutus palvustel, otsetabamused piiblitunnis, looduse ääretu rahu. Taizés olid teretunud kõik! See õpetas iga-

Kiriku altariruum

ühele olema sallivam ning armastama teist sellisena nagu ta on, mitte teda muutes, vaid leppima temaga. Seal ei antud hinnanguid ega öeldud, et sa meeldiksid mulle, kui sa...

Oh oleks see nii igal pool!

Tänu, Taevaisa, et lasid kõigel õnnestuda!

Pühapäevakooliõpetaja Mai-Liis Mäeväli

TOOMKOGUDUSE SUVEPÄEVAD "KARJAPOISS ON KUNINGAS"

Toomkoguduse suvepäevad teemaga „Karjapoiss on kuningas“, toimusid 14.–16. augustil Harjumaal Kosel. See on Tallinnast 40 km Tartu poole asuv kena asula. Otse Pirita jõe kaldal aleviku servas, asub Kose Nikolai kirik, suvepäevad pidasime kiriku taga pastoraadis. Pastoraadiks nimetatakse kirikuõpetaja elamut. Kose pastoraat on päris suur kivist maja ja meie mitmekümne liikmeline grupp majutati maja teisele korrusele. Ärklikorrasel oli palju ruumi ning iga pere sai oma toa. Meie perest osales neli last. Toomkoguduse suvepäevade korraldajateks ja vedajateks olid perekond Schultzid ja perekond Randrütid.

Saabumise päeva õhtul pakuti meile rikkalik õhtusöök, peale mida viidi meid tutvuma Kose kiriku ja selle kantseleis asuva muuseumiga, kus saime teada kiriku hoone ehitamisest kuni sealt leitud muistsete esemete ajalooni ning sellele järgnes seal samas ka öhtupalvus, mida viis läbi Tallinna Toomkoguduse õpetaja Arho Tuhkru. Sellega olid tegevused esimeseks päevaks lõppenud.

Järgmisel päeval tegi Toomkoguduse diakon René Paats lastevanematele ja noortele piiblitundi, lastele oli eraldi piiblitund. Seejärel sõideti oma autodega Ravila mõisa ekskursioonile, kus pakuti ka lõunat ning järgmine sihtpunkt oli Viskla kiigeplats, kus sai kiikuda

Laagrilised kiikumas

Foto: Ingrid Mäsak

veidi üle sajalt kiigul ja kõik need olid enamjaolt selle küla inimeste endi valmistatud, tegime ka ühispildi. Väljasõidu lõpetuseks sõitsime väiksesse Pikva kabelisse ja pidasime seal öhtupalvuse.

Kolmandal, ja ühtlasi ka viimasel päeval, korraldati meile üks põnev ja lõbus maastikumäng. See koosnes kuuest punktist, mis tuli läbida ning iga punkti juures oli paber katkendiga piiblitekstist ja samateemaline ülesanne, mis tuli lahendada. Samuti näidati meile pastoraadi läheduses metsa sees asuvaid allikaid,

kust õhkus rahu ja looduse ilu. Kell 11 käisime Kose kirikus pühapäeval jumalateenistusel ning pärast oli kohvilaud pastoraadis. Peale sööki oli veel viimane piiblitund/vestlusring, mida viis läbi Toomkoguduse abiõpetaja Joel Siim.

Oleme väga rõõmsad ja tänulikud, et saime koos olla ühise perena. Loodame, et ka järgmisel suvel õnnestub perepäevi korraldada.

*Laagris osalejate nimel
koguduse noor Johanna Marie Mäeväli*

Foto: Arho Tuhkru

Seenioride klubi kohtumine ja kohvilaud 16. septembril, kus sajandivanuse muusikaga röömustas Meelis Vahri Trio

Foto: Viljo Pettinene

Leeripüha, 7. juuni.

Foto: Ingrid Mäsak

Lõpetas Toomkooli I lend. Aktus-palvust sai jälgida internetis

Foto: Arho Tuhkru

Kevadel renoveeriti kõik kiriku lühtrid. Lühtri osad ootavad kokkupanemist ja üles riputamist.

Foto: Ingrid Mäsak

Katuseplekkide ekspertiis Toomkirikus, 27. september.

Foto: Ingrid Mäsak

Ülestõusmispühade teleteenistus tühjas kirikus – Toomkogudus on jõudnud netikirikuni, mille ülekanded on igal pühapäeval.

Foto: Joel Siim

Toomkoguduse 2013. aasta leerilaps René Nahkur kinkis koguduse kantseleisse kauni uusgooti stiilis laelühtri.

KONTAKT

Toom-Kooli 6, 10130 Tallinn, Eesti

Telefon 644 4140

E-post: tallinna.toom@eelk.ee

<http://toomkirik.ee>

PANGAREKVISIIDID

EELK Tallinna Piiskoplik Toomkogudus

Registrikood 80209270

SEB Pank EE401010022002639007